

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระแก้ว ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๔/๒๕๔๔

วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๔

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ ว่า เนื่องจากพรรคการเมืองสยาม ในคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๔ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพรรคการเมือง ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับพรรคการเมือง ส.พ. ๒๕๔๑ (ฉบับแก้ไข) ข้อ ๖๗ แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๑ กรณีต้องตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

นายเกริกชัย เจริญรัชต์ภาคย์ หัวหน้าพรรคการเมือง ยื่นหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ว่า พรรคการเมืองมีเจตนายุบพรรคโดยสุจริต เนื่องจากได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันนี้มีพรรคการเมืองพรรคเล็กพรรคน้อยเป็นจำนวนมาก ถึงแม้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจะให้สิทธิเสรีภาพในการตั้งพรรคการเมืองอย่างเต็มที่ก็ตาม แต่การมีพรรคการเมืองเป็นจำนวนมากแต่ขาดคุณภาพในการสร้างสรรคงานทางการเมืองนั้น ไม่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการเมืองไทย พรรคการเมืองโดยความเห็นของสมาชิกพรรคในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๔๔ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๔ เห็นว่าการทำกิจกรรมทางการเมืองให้มีคุณภาพนั้น ไม่จำเป็นต้องทำในรูปของพรรคการเมืองก็ได้ และยังสามารถทำได้คล่องตัวกว่า รวมทั้งมติของที่ประชุมพรรคยังมีความเห็นว่าควรเสริมสร้างแนวคิดที่ดีในทางการเมืองได้โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยรูปแบบพรรคการเมือง ขอให้มียุบพรรคการเมืองได้

พิเคราะห์แล้ว พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๒

LIRT

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่ความปรากฏต่อนายทะเบียนเมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนพรรคการเมืองประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ประเด็นแรกมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้

ส่วนประเด็นเรื่องยุบพรรคการเมืองนั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความว่า พรรคการเมืองสยามมีมติโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคให้ยุบพรรค ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับของพรรคการเมืองสยาม กรณีต้องด้วยมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และหัวหน้าพรรคการเมืองได้ชี้แจงว่า พรรคการเมืองสยามมีเจตนาขอยุบพรรคโดยสุจริต เพราะเห็นว่าการทำกิจกรรมทางการเมืองให้มีคุณภาพไม่จำเป็นต้องทำในรูปของพรรคการเมือง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองได้ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุดังกล่าวจึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง

นายมงคล สระแก้ว
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT